

Dahlström och hans lokomobil

År 1903 var det slut med 'plugget och som många andra fattiga fick han börja arbeta för sitt dagliga brM på bondgårdarna. De efterlämnade betygen berättar om en del av den slingriga vägen genom södra Sverige men också att han varit skötsam och omfyejtt. ■

Valde ensamheten Ett stort problem i våra dagar är människors ensamhet. Axel Dahlström ville vara ensam. Stora Reffla blev hans paradiset på denna jorden. Där fanns naturliga förutsättningar att få vara i fred. En liten stuga vid sidan av några skogslyckor, allt omgivet av mäktigt skog och osynligt från vägen.

Han hade ett gott förhållande till grannarna och blev aktad av dem. Han kom i beröring med. Men ingen besökte honom oftare än nödvändigt. Man respekterade hans önskan att få vara för sig själv. Han förblev också unkarl.

Dahlström var en mycket beläst man och han kunde engelska och tyska och läste esperanto på gamla dagar. Hans kunskaper i olika ämnen, framför allt på det tekniska området, förvånade studerat folk. Han kunde berätta om gamla kulturer så att folk glömde tid och rum. Om månfärder och kärnkraft talade han nästan med lidelse. När han var 85 år tog han bussen till Oskarshamn för att med egna ögon studera atomkraftverket där.

v v Billig frakt

Traktor och ångmaskin köpte han; samma år han förvärvade ***Storä Reffla. Traktorn, en Fordson 1923, är i gott skick ännu. Ångmaskinen eller, som den vanligen kallades, lokomobilens köpte han i a^Qsvald Hellander i Häggebo. En bevarade fraktsedeln berättar, att lokomobilens sändes per järnväg från Jonsbergs station den 13 juli 1931 till Birkekärr, varifrån den fraktades på spåret till Fallingeberg. Vikten beräknades till 2 500 kg och fraktkostnaden var 49:25 kronor.

v Lokomobilens vanligaste uppgift förr var att driva sågverk. Den var en billig kraftkälla, då den drevs med spån och träavfall och då arbetskraften var billig. Det gick nämligen åt en särskild maskinist, och nattetid fordrades ofta brandvakt. Lokomobilens drev också tröskverk, innan tänd-kulemotorn kom. Den senare var mindre, behändigare att flytta och utgjorde ingen brandrisk.

När tröskverk drevs med lokomobilens användes linbockar för att få den eldslukande ångmaskinen >så långt från trösk och hus som möjligt. Kraften överfördes med en lina via

flera linhjul till ett remhjul, varifrån rem gick till tröskverket. ' f

Sällsynt modell f Det finns någon enstaka loko-mobil kvar. Tanklöst har man sagt sönder dem till skrot'. Lokomobilen vid Reffla är just den lilla modellen, som är sällsynt numera. Många köpare här anmält sitt intresse, sedan Dahlström gått ur tiden, däribland Hannäs hembygdsförening. Föreningen ville ha lokomobilens till hembygdsgården, dels för att få behålla den i trakten, dels för att den där skulle

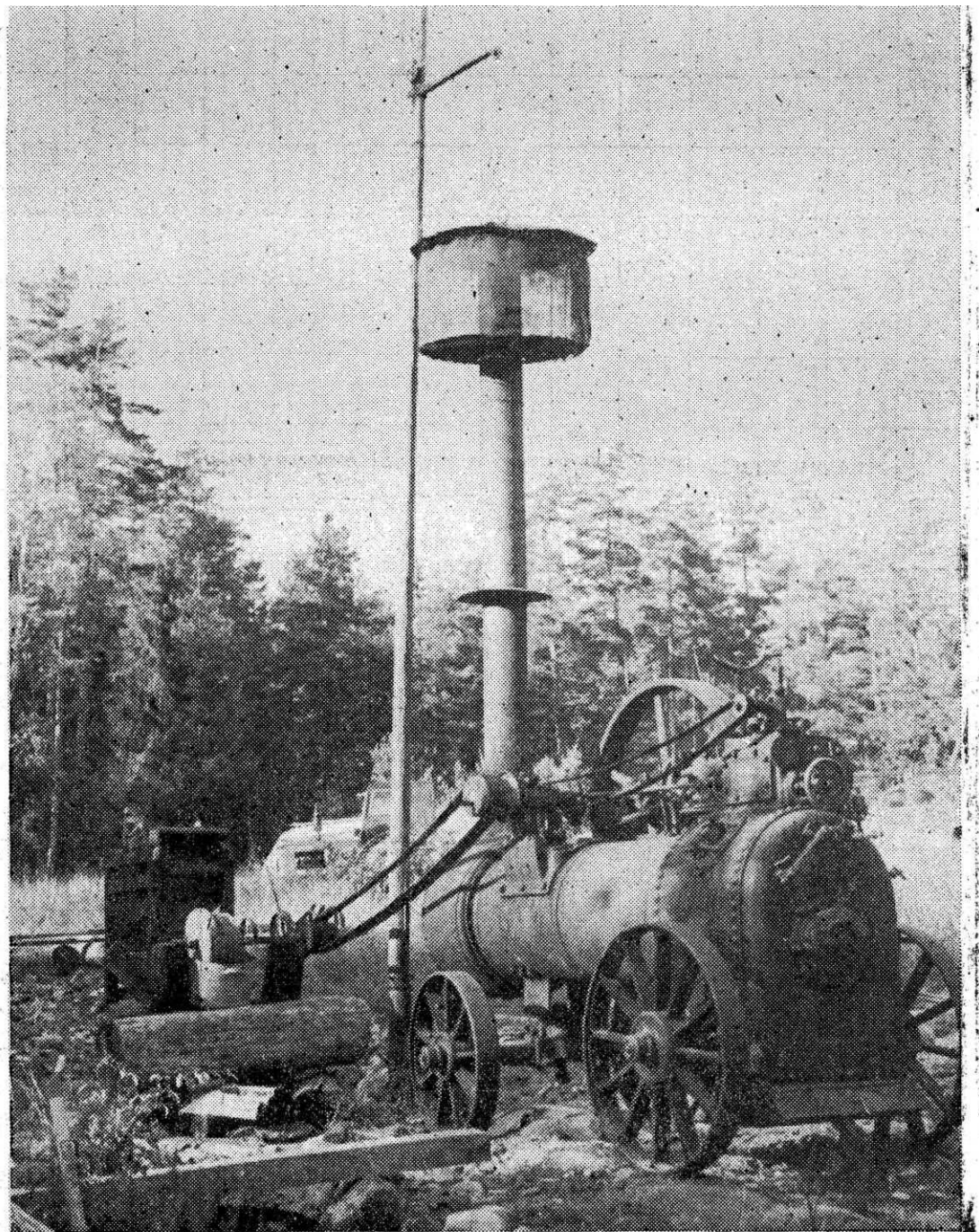
köras inför publik som i gamla tider, dels slutligen för att därmed berätta något om dessa maskiners historia och om, dess förra ägare. Med lokomobilerna började ju på allvar jordbrukets och landsbygdens motorisering, något av en ny tid. ^

Dahlströms brorsbarn blev mycket tilltalade av hembygdsföreningens planer. De var bjudna mycket pengar för lokomobilens men hade ingen åstundan att allt för mycket åderlåta föreningens blygsamma ekonomi. De föreslog således att föreningen skulle få

maskinerna för en mot-prestation, där föreningens medlemmar skulle få tillfälle till fri* villigt arbete. Det gällde att lägga om det dåliga taket på bostadshuset vid Reffla plus en d^l andra reparationer. Föreningens slog genast till.

Därefter har intresserade medlemmar varje lördag under sista tiden arbetat vid Reffla. Allt under trivsamma former. En sär-;) skilt trevlig lördag var den, då lo-komobil och traktor flyttades till hembygdsgården. .

CARL-ERIK STÅHLBOM

Axel Dahlströms lokomobil i monterat